

BÜLTEN 2 - OCAK 2011

Pegaso projesinin ikinci bültenine hoşgeldiniz. Pegaso projesi Akdeniz ve Karadeniz ülkelerinden 25 kuruluş ve derneğin işbirliği ile yürütülmekte olup, Akdeniz'deki yeni Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetimi (BKAY) Protokolü'nde gerekli olan araçların tanımlanması ve ilgili kuralların yürütülmesi için kapasite geliştirilmesini hedefleyen, ve Karadeniz'deki uygulanabilirliğini araştıran ortak bir projedir. BKAY Protokolü kıyı sahibi ülkeler arasında ekosistem yaklaşımını temel alan, bütünleşik kıyı yönetimini resmileştiren yeni bir anlaşmadır.

Pegaso Projesi, Avrupa Birliği içeriğindeki FP7 programı (ENV.2009.2.2.1.4) tarafından desteklenmiş ve Şubat 2010'da başlamıştır. Projenin özü, bilim ve karar alma arasında veri ve bilgi paylaşımı sağlayarak köprü görevi görecek bir BKAY Yönetim Platformunun geliştirilmesi, yenilikçi araçların üretilip ülkelerde, alan çalışmalarında ve tüm havzada test edilmesidir. Pegaso, bu şekilde, iki bölgesel denizin kıyı alanlarını ve denizlerini etkileyen öncelikli sorunlar ve kurumsal görüşlerle ilgili ortak anlayış geliştirecektir. Bu bültende, proje ortaklarımızdan bazıları, son-kullanıcı toplumundaki çalışma ve görüşlerle beraber son aylarda uygulanan çeşitli etkinlikleri, iletişim etkinliklerindeki gelişmeleri ve gelecekte yapılacak etkinlikleri tanıtacak.

Proje ile ilgili daha fazla bilgiyi <http://www.Pegasoproject.eu> adresinde bulabilirsiniz.

PEGASO Haberleri

Bilineceği üzere Pegaso projesi Venedik'te 12-14 Nisan 2010 tarihlerinde yapılan açılış toplantısı ile resmi olarak başlamıştır. Toplantıya proje ortakları, Akdeniz bölgesinden son-kullanıcılar, Karadeniz Stratejik Kurulu üyeleri ve alan çalışmaları temsilcileri dahil 90'dan fazla katılımcı katılmıştır. Bu toplantı, ortak BKAY Yönetim Platformunun üyelerinin ilk toplantısı olmuştur. Bu tarihten itibaren, proje ortakları, paydaşlar ve son-kullanıcılar görüşme, toplantı ve etkinliklere dahil edilmiş ve proje önemli ölçüde ilerlemiştir.

BKAY Envanter Alımı Hız Kazanıyor

Son aylarda hem Akdeniz Havzası hem Karadeniz ülkelerinde BKAY'ın politik, yasal ve kurumsal durumunun genel resmini çizen

bir anket hazırlandı. Envanter alımı sorularıyla ayrıntılandırılmış bu anket, BKAY yönetiminin farklı ulusal, bölgesel ve yerel seviyelerdeki güncel yasal, kurumsal, politik ve ekonomik çerçeve içinde kapsamlı çözümlemesini sağlamak için tasarlanmıştır.

Akdeniz'den Ulusal Odak Noktaları Portoroz'da BKAY Envanter Alım Anketini tartışıyor, 24 Eylül 2010

Bu envanterin öncelikle PAP/RAC UON'ları (Ulusal Odak Noktaları) ve Bükreş Sözleşmesi (Karadeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Sözleşmesi) UON'ları tarafından onaylanmasına gereksinim vardı, bu amaçla Akdeniz çevresindeki PAP/RAC UON'ları için 24 Eylül 2010'da Portoroz - Slovenya'da bir çalıştay düzenlendi.

Bu anketten önümüzdeki aylarda elde edilen sonuçlar, Akdeniz'de BKAY Protokolü'nün gelecek uygulamalarını ışık tutacak ve Karadeniz için değerli olacak bilgiler toplayacaktır. Bunun yanında ülkelerin BKAY Protokollerini uygulama kapasitelerini değerlendirmeye ve maddi olanak sağlamaya yardımcı olacaktır.

Karadeniz Kurulu BKAY Danışmanlarının Olağan Toplantısı Pegaso'yu tartıştı ve Karadeniz için BKAY envanterinde anlaştı

30 Eylül - 1 Ekim 2010, İstanbul, Türkiye

Pegaso Projesi ve BKAY envanter alım anketi, Karadeniz'i Kirliliğe Karşı Koruma Kurulu (<http://www.blacksea-commission.org>)

Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetimi için Ortak Yöntemler Geliştirme Danışmanlarının (BKAY Danışmanlar Grubu - BKAY DG) 13. Olağan Toplantısı'nda sunuldu ve tartışıldı. Toplantı 30 Eylül - 1 Ekim 2010 tarihlerinde İstanbul, Türkiye' de gerçekleştirildi.

Karadeniz Kurulu bu toplantıları Karadeniz kıyı ülkelerinin (Bulgaristan, Gürcistan, Romanya, Rus Federasyonu, Türkiye, Ukrayna) Odak Noktaları'nın, kıyıların durumlarını, kıyı alanları yönetimindeki gelişimlerini, ve ilgili yasal, politik ve

kurumsal gelişmeleri bildirmeleri için belirli aralıklarla düzenlemektedir.

Bu yıl BKAY Danışmanlar toplantısında, her bir ülke tarafından sunulan ulusal BKAY gelişim raporları; Çevre Etki Değerlendirmesinin Sınır Aşım İçeriği içinde Karadeniz bölgesi için ESPOO Kongre Sekreterliği ile işbirliğinde önerileri; hem Pegaso projesi tarafından hazırlanan envanter alım anketinin hem de 2011 iş programının üstlenilmesi tartışıldı.

PEGASO Son-kullanıcılar Kurulu

İskenderiye Başlangıç CASES Çalıştayı İzlenimleri, 6-8 Ekim 2010

Christophe Le Visage,
Son-kullanıcılar Kurulu Odak Noktası

Öncü alanlar olarak CASES, Pegaso projesinin önemli bir bileşenidir. CASES, gelişim aşamasındaki Pegaso araç kutusu ve farklı kıyı alanlarında üretilebilecek çeşitli yaklaşımları geçerli kılmak için özellikle uyarlanmıştır. Turizm baskısı, endüstriyel etkinlikler, kaynakların aşırı kullanımı, uyumlu koruma ve gelişme uygulamalarının güçlüğü gibi kıyı sorunlarının, değişik ölçeklerde örneklerini temsil ederler. Ayrıca projenin temelden hareket özelliğini güçlendirip, birleşme ve karar alım süreçlerinde ikincil odak noktası olarak değerlendirilme olasılığına sahiptirler.

Geçtiğimiz Ekim' de İskenderiye - Mısır'daki çalıştay Karadeniz ve Akdeniz'deki çeşitli CASE'lerin ilk karşılaşması olarak düzenlenmiştir. Bu çalıştay hem projenin önemli gelişimini gözlemlemek hem de Akdeniz ve Karadeniz havzalarındaki kıyı problemlerine dair önemli bir örnek oluşturan CASES' in çeşitliliğinin değerini anlayabilmek açısından bir fırsat oluşturmuştur. Pegaso CASES çalışma alanları; Bouches de Rhone (Fransa), Nil Deltası (Mısır), Al Hoceima kıyısı (Fas),

Köyceğiz - Dalyan Özel Çevre Koruma Bölgesi (Türkiye), Guria kıyı alanı (Gürcistan), Kuzey Lübnan kıyı alanı (Lübnan), Ege Denizi Adalarıdır (Yunanistan).

CASES için Son-kullanıcılar Kurulunun Rolü

İskenderiye CASES Çalıştayı, son-kullanıcılar kurulunun CASES ile ilgili olası katkısını değerlendirmek için de iyi bir fırsat olmuştur. Pegaso' nun Son-kullanıcılar Kurulu, Ortak BKAY Yönetim Platformu ve projenin CASES' i ile bağlantılıdır. Son-kullanıcılar için CASES, BKAY'ın getirebileceği çok değişik durumları ve tepkileri geniş ölçekte (Akdeniz ve Karadeniz) karşılaştırmak ve çözümlenebilmek için özgün bir fırsat sağlar.

Son-kullanıcılar Kurulu Üyesi Mitja Bricelj (Slovenya) ile Röportaj

Geçtiğimiz 24-25 Eylül tarihlerinde PAP/RAC ve Akdeniz Eylem Planı (MAP) tarafından Portoroz' daki Slovenya Çevre ve Alan Planlama Bakanlığı ile ortaklaşa Kıyı Günü Kutlaması düzenlenmiştir. Bu kutlamayı fırsat bilip, hem Pegaso Son-kullanıcılar Kurulu hem de Slovenya PAP/RAC Ulusal Odak Noktası (UON) olan Bay Mitja Bricelj' i BKAY Protokolü' nün işleyişi ve genel görünümü hakkındaki izlenimlerini öğrenmek için davet ettik:

*Jullien Le Tellier (Plan Bleu, UNEP/MAP)
Pegaso Projesi Katılımcı Ekip Düzenleyicisi:*

En son Suriye' nin de onayı ile, yakında yürürlüğe girecek olan Akdeniz BKAY Protokolü' nü onaylamış 6 sözleşmeli taraf bulunmaktadır. Bu iyi haberlerle ilgili görüşlerinizi bizimle paylaşabilir misiniz? Şu anda Akdeniz BKAY Protokolü' nün uygulanmasına yönelik başa çıkılması gereken esas sorunlar nelerdir?

Mitja Bricelj, Slovenya Çevre ve Alan Planlaması Bakanlığı, Çevre Müdürlüğü, Su Departmanı:

BKAY Protokolü' nün Suriye tarafından altıncı sözleşmeli taraf olarak onaylanması Akdeniz' in bütün kıyı ülkeleri için oldukça cesaret verici olmuştur. BKAY Protokolü' nün yakın bir tarihte yürürlüğe girecek olması ile, Akdeniz ülkeleri yerel ve bölgesel gereksinimleri dikkate alan sürdürülebilir çözümlerin sekillendirilmesi için oldukça uygun bir yaklaşımı temel alacak olan sektörler arası işbirliği dönemine girmektedirler. Akdeniz BKAY Protokolü ile, sonunda, Akdeniz' in kıyı alanlarında ekosistem değerlerini ve hizmetlerini görmezden gelen mevcut gelişim planlama uygulamalarını değiştirebilmemizi sağlayacak yasal bağlayıcılığı olan bir araç elde ediyoruz. Bu tarihi bir görevdir ve iyi uygulamaları desteklemeye başlamamız gerekmektedir.

Jullien Le Tellier:

Portoroz UON toplantıları ve Kıyı Günü ile ilgili genel görüşlerinizi alabilir miyiz?

Mitja Bricelj:

Portoroz'daki UON toplantısına etkin katılımı göz önünde bulundurursak bu konuda oldukça iyimserim. Bence gelecek BKAY Protokolü' nün yürürlüğe girmesine UON'lerin etkin tepkisi, Akdeniz'in var olan sorunlarını ele alan, yaptırımını kolay ve etkin çözümler sağlamaya yönelik sektörler arası yeni BKAY yaklaşımına olan yüksek beklentinin göstergesidir.

Kıyı alanlarının sürdürülebilir yönetimini uygulamaya koymanın önemi üzerine üst düzey temsilciler arasında (Slovenya Parlamento Başkanı, bakanlar, UNEP/MAP Yürütücüsü ve AT temsilcisi) oldukça yapıcı tartışmalar olması, Akdeniz'in çoğu Kuzey bölgesindeki Kıyı Günü Kutlaması'na somut bir katkıda bulunmuştur. Bu, "birilerinin" Akdeniz kıyı bölgelerinde hayat kalitesi ve rahatlık için bütünsel yaklaşımın

uygulanmasını önemseydiğine dair tüm sektör ve girişimcilere iyi bir mesaj niteliğindedir. Kıyı Günü, çeşitli etkinliklere katkıda bulunan tüm medya üyeleri ve sivil toplum örgütleri tarafından büyük bir zevkle karşılanmıştır.

Kapasite Oluşturma - Görüş ve Yol Haritası

BKAY'ın uygulamaya geçmesinde önemli bir sorun ise, kıyı alanları ile ilgili sorunları tespit edebilmeleri için paydaşların iyi anlaşılması ve eğitilmesidir. Bu nedenle proje boyunca kapasite oluşturma ve güçlendirmenin iki önemli boyutu dikkate alınmıştır. İlk olarak Pegaso kurulu, ekip üyelerinin bu karmaşık, disiplinler arası ve ötesi projede birbirleriyle etkin bir biçimde bağlantıya geçebilmeleri için iç kapasiteyi geliştirmektedir. İkinci olarak kurul, projeden elde edilen sonuçların çalışma bölgesi içinde uygulanması, sürdürülmesi ve gelişmiş yönetim ve daha iyi politik uygulamalara yol açabilmesi için kapasite oluşturup geliştirmektedir. Deniz Ürünleri ve Kıyı Alanları Yönetim Programı, Çevre Enstitüsü, Balamand Üniversitesi (MRCZM-IOE-UOB) rehberliğinde projeye dahil diğer ortaklarla birlikte atılan bu adımlar, araştırma ve deneyim ağlarının proje ömründen öte sürdürülebilirliğini güvence altına almaya çalışan bu anahtar programı güçlendirmek için gerekli olan ek destek ve finansman arayışı sorumluluğunu da üstlenmektedir.

Kapasite geliştirmenin ilk aşaması, iç ortaklar, son-kullanıcılar ve paydaşlar için gelecekteki işleri planlamak ve tanımlamak üzere kurul üyeleri arasından eğitim gereksinimlerinin tespiti ile başlamıştır. Bu derlemenin sonuçları bu eylemin çerçevesini geliştirmek için temel oluşturmuştur.

Bilgi Paylaşımı

Proje, kıyı sorunları ve planlaması rehberliği ve çözümlemesi için değişik paydaşlara sağlanacak proje ortakları arası ortak Alansal Veri Altyapısı (AVA) oluşturulmasında ana iskeleti geliştirmek için yoğun olarak çalışmaktadır.

Hem veri paylaşımı hem de var olan veri bilgisi ve iç veri politikaları için ortak çerçeve yapısı oluşturmak üzere gelişim gereksinimlerini tamamlamak amacıyla üye ülkeler ve proje ortaklarına araştırma anketleri gönderilmiştir. Anket sonuçlarının çözümlemesi AVA' yı oluşturmak için gereken kapasite ihtiyacını ve bilgi desteğini belirlemeye yardım edecektir.

Görünürlük

PEGASO Uluslararası Karadeniz Günü'nde Tanıtıldı

31 Ekim - 2 Kasım 2010, Trabzon, Türkiye

Uluslararası Karadeniz Günü Kutlamaları 2010'da Trabzon, Türkiye' de yapılmıştır.

31 Ekim Uluslararası Karadeniz Günü Kutlamaları kıyı ülkeleri tarafından 1996 yılında Karadeniz' i Koruma ve İyileştirme için Stratejik Eylem Planı' nın imzalanmasıyla ilan edilmiştir. Uluslararası Karadeniz Günü Kutlama etkinlikleri Trabzon, Türkiye'de yoğunlaşmış ve Türkiye Çevre ve Orman Bakanlığı ile Karadeniz Kurulu (BSC) tarafından ortaklaşa organize edilmiştir. Ortak organize edilen 400 civarı katılımcının olduğu çevre panelleri ve etkinliklere katılanlar arasında Türkiye Cumhuriyeti Bakanı, Karadeniz Kurulunun Romanyalı, Rus ve Türk üyeleri, Trabzon valisi, Trabzon belediye başkanı, UNDP yerli temsilcisi, Karadeniz Ekonomik Kooperasyonunun Genel Sekreter Vekili ve Parlamento Kurulu Sekreter Vekili, Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörü, Türkiye Çevre ve Orman Bakanlığı üyeleri,

Denizcilik İşleri Müsteşarlığı, bir çok uluslararası düzenleme temsilcisi, devlet yetkilileri, Karadeniz civarındaki üniversiteler, özel bölüm, öğretmenler ve sivil toplum örgütleri vardı. Etkinliğin öne çıkan noktası ise Karadeniz Eğitim Kutusu ve Paydaş toplantılarına paralel yapılan öğretmen eğitim çalıştaylarıydı. 2010 Karadeniz Günü'nün ile ilgili ayrıntılı bilgileri Karadeniz Kurulu'nun web sitesinde bulabilirsiniz:

<http://www.blacksea-commission.org/bsday2010.asp>

Paydaşlar toplantısı, Karadeniz Teknik Üniversitesi kampüsünde 31 Ekim - 2 Kasım 2010' da Karadeniz Günü Etkinliklerinin açılışında gerçekleştirildi. Pegaso Projesi özellikle BKAY ve denizlerin korunmasına adanmış oturumun bir parçasıydı. Panelin sunum ve başkanlığını IUCN, MEDCOAST ve Karadeniz Kurulu Daimi Sekreterliği üstlendi. Bu toplantının raporuna aşağıdaki adresten ulaşabilirsiniz:

http://81.8.63.74/Downloads/BlackSeaDay2010/Panel_Report_6.doc

BKAY panelinin ana önerilerinden biri Karadeniz bölgesinde BKAY Protokolü gibi gelişim kontrol araçlarının yerleştirilmesi için acil destek istemektir.

PEGASO Yayılımı

Proje web sitesi ve İç Ağ platformu

PEGASO sitesi (<http://www.pegasoproject.eu/>) halihazırda çalışır durumdadır, ve genel olarak paydaşlar ve halkla bilgi paylaşımı yapmak ve çalışmak için temel araç olacaktır.

Pegaso ortaklığının boyutu, temel amacı proje ortakları arasında etkileşim ve iletişimi iyileştirip geliştirecek ve kurul yönetimini kolaylaştıracak bir takım yararlı elektronik

araçlar gerektiren karmaşık yönetim düzeninin varlığı anlamına gelir. Bu sürece yardımcı olacak önemli bir araç "Pegaso içerik yönetim platformu" adında bir proje yerel ağının geliştirilmesidir. Pegaso iç ağı, proje ortaklarının bilgi paylaşımı ve alışverişi, birbirleriyle bağlantıya geçmek ve farklı görevlerde birlikte çalışabilmek için kullanabilecekleri, erişimi izne bağlı, içsel bir ağıdır.

Son-kullanıcılar Kurulu üyelerinin, bilgi paylaşımına ve temel sorunların tartışılmasına ayrılmış kişisel çalışma alanı olan Pegaso iç ağ forumuna erişim olanağı bulunmaktadır.

Proje broşürü ve posterleri

Pegaso projesinin ilk poster ve broşürleri basılmıştır. Bu malzemelerden almak isterseniz lütfen bizimle şu adreslerden bağlantıya geçiniz: Prof. Erdal Ozhan (ozhan@metu.edu.tr) ve Gloria Salgado (Gloria.Salgado@uab.cat)

PEGASO Ortaklarından Haberler

Plan Bleu'nün yeni yayınları: Akdeniz Denizel Ekosistemlerince sağlanmış sürdürülebilir karların ekonomik değerleri

Bu son çalışma denizel ekosistemlerin insan sağlığına doğrudan katkılarının ekonomik değerini tahmin etmeyi amaçlamaktadır. Çalışma, Akdeniz Eylem Planı (UNEP-MAP), Deniz Kullanımına Yönelik Fransız Araştırma Enstitüsü (Ifremer), Fransız Küresel Çevre Fonu (FFEM), Fransız Gelişim Ajansı (AFD), Uluslararası Gelişim Kooperasyonu, İspanyol Ajansı (AECID) tarafından desteklenmiştir. "Mavi Plan Belgeleri" (no 8) hem İngilizce hem Fransızca olarak Plan Bleu web sitesinde (www.planbleu.org) bulunmaktadır:

http://www.planbleu.org/publications/Cahier_8_marin_EN.pdf

http://www.planbleu.org/publications/Cahier_8_arn_FR.pdf

MEDCOAST 2011

10. Akdeniz'in Kıyısız Çevresi Uluslararası Konferansı, 25-29 Ekim 2011, Rodos, Yunanistan

MEDCOAST'un 2 yılda bir düzenlenen Akdeniz ve Karadeniz' de BKAY odaklı Konferans serisi, Bronz Jübilesini Ekim' de Rodos, Yunanistan' da düzenlenecek 10. etkinliğiyle kutlayacak. 1993' te başlatılan konferans serisi bu alanda en düzenli yapılan ve iyi tanınan toplantılardan biri haline geldi. Sonuç olarak bugün yayımlanmış 22 cilt bildiri kitabı ve 6 adet özel baskı vardır.

Bu yıl her zamanki sözlü ve poster sunumlarına ek olarak Geniş Denizel Ekosistemler için Med Ortaklığı (UNEP MAP tarafından hazırlanan GEF Projesi), Kıyı Ekohidroliği (UNESCO Çalışma Grubu ve LOICZ ile), ve BKAY Protokolü Uygulaması (PAP RAC ile) da dahil çok sayıda tematik oturum MEDCOAST 2011' in bilimsel programını zenginleştirecektir. Ayrıca, konferansa paralel olarak projenin geçiş dönemi kazanımları üzerine Pegaso oturum tartışması ve kapasite geliştirme etkinliği olacaktır.

10. MEDCOAST Konferansı, Bölge Hükümeti ve Rodos Belediyesi himayesinde düzenlenecek ve birçok uluslararası ve Yunan kuruluşu tarafından desteklenecektir.

Uluslararası Kıyı Günü, 25 Eylül 2011

<http://www.coastday.org/>

Akdeniz Kıyı Günü' nü 25 Eylül' de kutlamak bir gelenek haline gelmiştir. Bu yıl merkezi bölgesel kutlamalar Cezayir Sheraton Otel'de Cezayir Arazi Planlama ve Çevre Bakanı H.E. Bay Chérif Rahmani yüksek himayesinde gerçekleşecektir. Kutlamanın teması "Protokol Yürürlüğe Girdi" olacaktır.

Çevre sorunları ile ilgilenen Akdeniz uzmanlarının geniş katılımı beklendiği için, bu ortamdan Kuzey Afrika ülkelerinde (Fas, Cezayir ve Tunus) BKAY göstergeleri Çalıştayı düzenlemek için yararlanılacaktır. Pegaso projesinin programı tarafından tasarlanmıştır.

Pegaso Projesi ile ilgili daha fazla bilgi almak için lütfen aşağıdaki adresten Prof. Françoise Breton ile bağlantıya geçin:

Francoise.Breton@uab.cat